

Джерело: [Друг читача](#)

Ірен Роздобудько. Я знаю, що ти знаєш, що я знаю. – К.: Нора-Друк, 2011. – 240 с. – (День Європи)

Шістнадцятий роман І. Роздобудько віддзеркалює одну із ключових проблем нашого суспільства – мандри українців за кордоном у надії на краще життя. Виїжджаючи за межі України, наші громадяни чомусь переконані, що вони там комусь потрібні, наче там їх хтось чекає з радісною посмішкою, розпростертими обіймами і готовністю забезпечити житло, робоче місце, швидке й «неболюче» адаптування до нових соціальних умов, комфортне існування. Цій ілюзії піддалися тисячі наївних співвітчизників, що вже призвело до розпаду сімей, зростання дітей без матері-батька й нарешті – знищення генофонду нації. А про втрату рідної мови, українських цінностей вже й годі говорити.

Забігаючи наперед скажу, що авторка лише на прикладі деяких персонажів торкається цієї теми, на жаль, не показуючи глибину цієї проблематики. Про це буде сказано трішки згодом...

Герої роману Ірен Роздобудько за різних причин опиняються в Німеччині у будинку такої собі фрау Шульце. В чужій для них країні вони займаються різним: Саня – бізнесом, Роман Іванович читає лекції в університеті, Оксана працює прибиральницею, а Максим – коридорним. І начебто всі задоволені, кожен знайшов себе, але це все тільки на перший погляд, адже з поступовим розкриттям характерів кожного персонажа романістка показує усю двоїстість їхнього життя. Саня, займаючись бізнесом і вдаючи щасливого

Відірване листя, що летить за вітром

Написав Яр Левчук

Вівторок, 06 березня 2012, 01:16

чоловіка Соні – стрибає в гречку, тобто ходить «наліво» до продавщиці Лаури; Роман Іванович в дійсності працює на автомийці, а не читає лекції та зраджує своїй дружині Вірі з повією, й мріє написати роман; Максим, вдаючи привітного коридорного – насправді ж прагне стати професійним сценаристом та кіношником. І зумовлено це подвійне життя неможливістю реалізуватися у цій країні, а також ілюзією, що за межами будинку фрау Шульце, за межами Німеччини (тільки не на власній батьківщині!) можна здійснити свої заповітні мрії і досягти матеріального достатку. «Краще там, де нас нема» – цей намазаний медом вислів, немов корозія роз’їдає героїв зсередини і змушує страждати. Це яскраво видно на прикладі Оксани, яка хворіє на невідому хворобу: «Оксана обвела б пальцем довкола грудей, трохи захопивши верхню частину живота, і сказала б, що ось тут є діра – велика вакуумна порожнеча. І її неможливо залити настоянкою! Це невиліковна хвороба... Це коли всередині порожнечі виникає біль... Спочатку Оксана думала, що у неї проблеми з серцем. Перевірилась у лікаря. Серце в порядку. Потім нарікала на шлунок, підшлункову залозу, легені, нирки. Аж доки дійшла беззаперечного висновку – цей ліхтарик болю запалюється на тому місці, звідки вилетіла душа.» (с.60). І романістка в цьому фрагменті правдиво зображає тугу за ріднею і власною батьківщиною, порівнюючи її з невимовним та невиліковним болем душі.

Цей «ліхтарик болю» далєбі затамувати всіма оманливими принадами, які нібито дає «за кордон»: грошима, розкішшю, престижною та високооплачуваною роботою, багатими коханцями тощо. А у випадку Оксани – багатий ізраїльський коханець. Та, на жаль, тільки смерть звільнила героїню від цієї душевної недуги. Але чомусь вкінці твору Ірен Роздобудько вимальовує напрочуд нереалістичну ідилію влаштованості в чужорідний соціум, бо впродовж усього роману герої страждали та жили подвійним життям, а в зав’язці стали щасливі й задоволені своїм існуванням. Письменниця зображає пансіонат фрау Шульце, як дискомфортне й незатишне місце для персонажів, а Німеччину – як країну поневірянь й жахливих умов існування, аж потім різко переходить до такого «хепі енду», й тому кінцівка художнього тексту не сприймається належним чином, адже спочатку все погано, а потім враз – усе добре! Така нечіткість якось збіднює цей роман та заводить у глухий кут читача...

На мою думку, текст Ірен Роздобудько порушує складну соціальну проблему й змушує поміркувати над стражденною долею українців, які поневіряються в чужих країнах у пошуках кращої долі, та за влучним висловом німкені фрау Шульце вони є – «відірваним листям, що летить за вітром» (с.194). Хоч в романі нечітко розставлені акценти, але у всякому разі він запрошує до дискусії на цю тему, що вже є певним позитивним поштовхом для читачьких роздумів.